



CENTER FOR CIVIL COURAGE
Centar za gradansku hrabrost

zahvaljuje na suradnji: Đurđici Kolarec, EWL i PETRA-i

ZAJEDNO ZA EUROPУ BEZ PROSTITUCIJE

**PETRA Mreža za prevenciju i eliminaciju
trgovanja ženama i djevojčicama**

ŠTO ZNATE / MISLITE O PROSTITUCIJI?

1. Žene izabiru prostituciju
2. U prostituciji se radi o seksu
3. Prostitucija je glamurozna i seksi
4. Prostitucija je najstariji zanat na svijetu
5. Prostitucija neće nikad nestati
6. Prostitucija je posao kao svaki drugi i donosi slobodu ženama
7. Seks industrija je biznis kao svaki drugi

PROSTITUCIJA U EUROPI...

Danas postoje tri glavna pristupa sistemu prostitucije:

- **Regulacionizam**: prostitucija je posao, svodništvo je dekriminalizirano (Njemačka, Nizozemska)
- **Abolicionizam**: prostituciju se smatra nasiljem nad ženama, svodništvo i korisnici usluga su kriminalizirani (Švedska Norveška, Island)
- **Prohibicija/zabrana**: ‘Samo da se sakrije’: Osobe u prostituciji i svodništvo su kriminalizirani, u nekim slučajevima i korisnici usluga (Hrvatska)

NJEMAČKA

GERMAN CHIEF REPORT, SVIBANJ 2010 (ZAKON IZ 2002)

- Trgovanje u svrhu seksualnog iskorištavanja je **u porastu** (70% u toku petogodišnjeg perioda)
- **Nema promjene** što se tiče **stigmatiziranja** prostitutki (prostitutke se ne registriraju, zdravstveno osiguranje je diskriminatorno, siromaštvo)
- Nezaposlenima prijeti **zapošljavanje u prostituciji**
- Promocija **sniženja seksualnih usluga** u bordelima, popust za bicikliste
- Nema podrške za **strane prostitutke** (legalne radne dozvole), sve više prostitutki iz Afrike
- Porast **kaznenih djela**
- **Izostanak pomoći** ženama da izadu iz prostitucije

<http://www.examiner.com/human-rights-in-national/german-s-legalized-prostitution-brought-more-exploitation-than-emancipation-to-women>

NIZOZEMSKA

Izvještaji iz 2007 i 2008 (ZAKON IZ 2000)

- Većina žena i dalje pod kontrolom svodnika
- Porast ‘poduzeća’ za trgovanje ljudima (više od 750)
- 90% žena u prostituciji su žrtve trgovanja ljudima
- Emocionalna dobrobit prostitutki se smanjila, vrlo malo ih je registriranih (manje od 5%)
- Planovi države za zatvaranja biznisa povezanih s organiziranim kriminalitetom (uključujući bordele)
- Planovi za podizanje donje dobne granice za prodavanje seksualnih radnji sa 18 na 21 godinu
- Planovi za kriminaliziranje korištenja usluga ‘trgovanih’ žena

<http://www.neww.eu/en/news/news/1,5318,2.html>

ŠVEDSKA

IZVJEŠTAJ IZ 2010. (ZAKON IZ 1998)

- Broj osoba u uličnoj prostituciji se **prepolovio**
- Prostitucija se **nije preselila na druge lokacije** (internet, prostituciju u zatvorenim prostorima)
- **Pad** trgovanja ljudima
- Mreže organiziranog kriminaliteta i organizacije svodnika i trgovaca su **obeshrabrene** za djelovanje
- Obeshrabreni su i kupci seksualnih usluga (8% umjesto prijašnjih 13%)
- Veća podrška zakonu populacije Švedske (više od 80%)

<http://www.womenlobby.org/spip.php?article395>

ŠTO JE NAPRAVIO TU RAZLIKU?

Švedski zakon kažnjava
one koji koriste
prostitutke jer smatra
da je **prostitucija**
muško nasilje nad
ženama.



SAMO MALA USPOREDBA GDJE SMO

Švedska

Švedski zakon **ne kažnjava** osobe koje se prostituiraju.

Ojačao je **usluge podrške** osobama u prostituciji i osigurava **izlazne programe** onima koji žele napustiti sistem prostitucije.

Svodništvo i trgovanje ljudima tretira kao **kazneno djelo**.

Hrvatska



MOŽE
KUPITI SEKS...

... jer mu to omogućava hrvatski Zakon!

Prema važećim odredbama,
žena uhvaćena u prostituciji plaća kaznu.

Istovremeno,
muškarac ne snosi nikakve posljedice.

PROSTITUCIJA: ČLANAK 158. KZ USVOJENOG NA SABORU 20.10.2011.G.

- (1) Tko radi zarade drugu osobu **namamljuje, vrbuje ili potiče** na pružanje spolnih usluga ili **organizira ili omoguči** drugoj osobi pružanje spolnih usluga, ili putem sredstava javnog informiranja i drugih sličnih sredstava oglasava prostituciju, kaznit će se kaznom zatvora od **šest mjeseci do pet godina**.
- (2) Tko drugu osobu radi zarade silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa ovisnosti, prisili ili navede na pružanje spolnih usluga, **ili tko koristi spolne usluge takve osobe uz naplatu, znajući za navedene okolnosti,** kaznit će se kaznom zatvora od **jedne do deset godina.**
- (3) **Bez utjecaja je** na postojanje kaznenog djela iz ovoga članka okolnost je li osoba koju se namamljuje, vrbuje, potiče ili iskorištava za prostituciju **na to pristala** i je li se osoba koju se namamljuje, vrbuje, potiče, iskorištava, prisiljava ili obmanom navodi na prostituciju vec time bavila ili ne.

PROSTITUCIJA JE MUŠKO NASILJE NAD ŽENAMA

**Od nasilja u prostitutuciji do prostitutucije
kao nasilja nad ženama**

NASILJE NAD ŽENAMA U PROSTITUCIJI

- Žene u prostitutuciji suočavaju se s **muškim nasiljem** od korisnika prostitucije ('klijenata'/'kupaca'), svodnika, policajaca, ljudi na ulici (nas!)...
- Žene u prostitutuciji suočavaju se sa **nasiljem pravosuđa** kada se njihove prijave odbacuju ili kada proces progona završava oslobođanjem počinitelja.
- One se suočavaju s **političkim nasiljem** kada ih država kriminalizira; suočavaju se s **nasiljem medija** kada se novinari izruguju njihovoj situaciji.

NASILJE PRAVOSUĐA NAD ŽENAMA U PROSTITUCIJI

- Istraživanje u državi Oregon pokazalo je da je 78% žena u prostituciji bilo silovano u prosjeku 16 puta godišnje od strane njihovih svodnika, a 33 puta od strane klijenata.

Od 12 podnesenih prijava, niti jedna nije rezultirala osudom počinitelja!

*The Council of Prostitution
Alternatives, godišnji
izvještaj, Portland, Oregon, 1991*



NASILJE PRAVOSUĐA NAD ŽENAMA U PROSTITUCIJI

- 2004. godine u Francuskoj, muškarac je uhapšen jer je silovao prostituiranu ženu i držao je zaključanu.
- Osuđen je da... vrati iznos novca koji je platio za ‘usluge’! (100 eura)



La Dépêche du Midi, 7 octobre 2004

MEDIJSKO NASILJE NAD ŽENAMA U PROSTITUCIJI

- U travnju 2009, u francuskim regionalnim dnevnim novinama: ‘20-godišnjak je uhapšen nakon što je opljačkao prostituiranu ženu, ali i ostvario seksualnu uslugu bez plaćanja, jer je prijetio nožem.’

**Besplatna seksualna usluga pod prijetnjom
nožem je SILOVANJE!**

La Dépêche du Midi, 13 travnja 2009

MEDIJSKO NASILJE NAD ŽENAMA U PROSTITUCIJI

- **Dio oglasa za striptiz klub u Španjolskoj:**

“Ako spavate s njezinom prijateljicom ona neće reći ništa. Ona vas može čekati dvanaest sati dnevno i biti dostupna. Neće vas pitati odakle ste niti s kim živite. Od nje možete tražiti bilo što, neće se ljutiti. Ako ne razumijete što ona govori, nije važno...

ŽENE U PROSTITUCIJI PROŽIVLJAVAJU FIŽIČKO I SEKSUALNO NASILJE

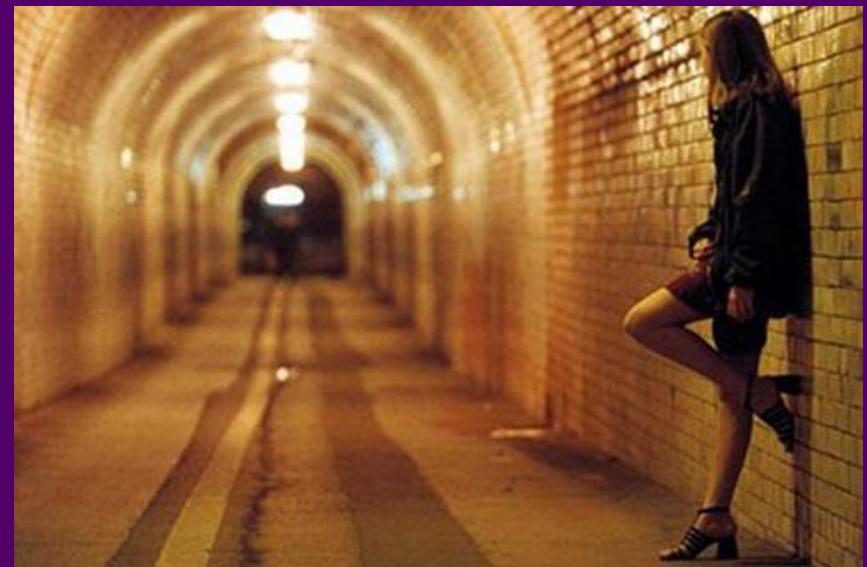
- 73% žena u prostitutuciji izjavljuje kako su bile izložene fizičkoj agresiji dok su se bavile prostitutucijom!
- 62% žena u prostitutuciji kaže da su bile silovane

Melissa Farley et al., “Prostitution in five countries: violence and post traumatic stress disorder”, *Feminism and Psychology*, 8, 1998



PROSTITUCIJA JE DIO KONTINUUMA MUŠKOG NASILJA NAD ŽENAMA

- Četvrtina žena u prostitutuciji izjavljuje kako su bile žrtve obiteljskog nasilja prije no što su ušle u sistem prostitucije.
- “Silovanje izgrađuje najbolje kurve”
(Virginie Despentes)



Dominique Damant et al. «Trajectoires d'entrée en prostitution: violence , toxicomanie et criminalité», *Le journal international de victimologie*, n°3, travanj 2005

BITI U PROSTITUCIJI SAMO PO SEBI JE PSIHOLOŠKO NASILJE

- 68% žena u prostituciji zadovoljava kriterije za posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) u istom obimu kao kod žrtava mučenja

Melissa Farley et al., "Prostitution in five countries: violence and post traumatic stress disorder", *Feminism and Psychology*, 8, 1998



PROSTITUCIJA IMA UTJECAJA NA ODNOSE IZMEĐU ŽENA I MUŠKARACA I NJIHOVO PRIKAZIVANJE

- 54% korisnika prostitucije prepoznali su da koriste seksualno agresivno ponašanje i prema partnericama koje nisu u prostituciji

Montoo, Mac Ree, "A comparison of the male customers of female street prostitutes with national samples of men", *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 2005



TOLERANCIJA PREMA PROSTITUCIJI IMA UTJECAJ NA NASILJE NAD ŽENAMA

Nevada, gdje je pribavljanje usluga u prostitutiji dekriminalizirano, ima najvišu stopu silovanja u usporedbi sa svim drugim američkim državama



<http://www.prostitutionetsociete.fr/politiques-publiques/legislations-nationales/nevada-les-bordels-exemplaires-d>

PROSTITUCIJA IMA UTJECAJ NA DRUŠTVENU TOLERANCIJU PREMA NASILJU NAD ŽENAMA

Za 25% muškaraca koncept
'silovanja' žena u prostitutuciji
je 'smiješan'...

Melissa Farley, Julie Bindel i Jacqueline M. Golding, "Muškarci koji kupuju seks. Koga kupuju i što znaju. Istraživačka studija na 103 muškarca koji opisuju vlastito korištenje trgovanih i ne-trgovanih žena u prostitutuciji i njihova svijest o prisili i nasilju"

Prostitution Research and Education and Eaves,
2009



PORNOGRAFIJA HRANI PROSTITUCIJU I NASILJE NAD ŽENAMA



- Države sa većom stopom distribucije pornografskih magazina imaju veće stope silovanja
- Visok postotak žena žrtava obiteljskog nasilja ili žene u prostituciji koje su žrtve seksualnog nasilja izjavljuju da njihovi nasilnici gledaju pornografiju

Baron & Straus (1984), in Mary Anne Layden, 'Pornography and Violence: a new look at research', 2009
Utah domestic Violence Coalition, 2009

PORNOGRAFIJA DOVODI DO IZOBLIČENE PREDODŽBE SEKSUALNOG ODNOSA KOD MLADIH LJUDI

- 80% mladića između 14 i 18 godina i 45% djevojaka gledali su pornografski film tokom prošle godine; gotovo 75% dječaka otkrilo je pornografiju u dobi od 14 ili 15 godina



Europsko istraživanje ESPAD France, Inserm-CSA, 2004

ŽENE SU OPREDMEĆENE U SVIM MEDIJIMA, ČAK I U VIDEO IGRICAMA ZA DJECU

U video igricama za djecu,
38% ženskih likova su
oskudno odjeveni,
23% golih ili razdrljenih
grudi,
31% pokazuje gaćice, drugih
31% pokazuje trbuh ili
međunožje,
a 5% gole stražnjice



‘IZBOR’?

- oko 95% žena u uličnoj prostituciji su problematične ovisnice o drogi
- 9 od 10 žena u prostituciji bi željelo izaći iz sistema prostitucije ali ne mogu



PROSTITUCIJA JE OBLIK MUŠKOG NASILJA NAD ŽENAMA

- Prostitucija nije pitanje ‘izbora’ – Što je ‘slobodan izbor’?
- Prostitucija nije pitanje seksualnosti –nema ništa seksualno novo u prostitutiji!
- **U prostitutiji se radi o patrijarhatu:** to je krajnji način na koji muškarci kontroliraju ženska tijela i seksualnost, kroz razmjenu za novac ili zloupotrebu nejednakih ekonomskih mogućnosti

PROSTITUCIJA JE NASILJE NAD ŽENAMA

- Incest, silovanje, silovanje u braku su zakonom zabranjeni zahvaljujući ženskim nevladinim organizacijama; sistem prostitucije ostaje kao zadnje mjesto muške dominacije, legitimizirane kroz **iskriviljenu reprezentaciju ravnopravnosti u komercijalnoj razmjeni** – razmjena za novac je sve samo ne izraz ravnopravnosti!
- **ODBIJATI PROSTITUCIJU ZNAČI POSTAVITI STANDARDE LJUDSKOG DOSTOJANSTVA ZA SVE ŽENE I DJEVOJKЕ NA SVIJETU**
- **NEĆE BITI STVARNE RAVNOPRAVNOSTI TAKO DUGO DOK NEKI MUŠKARCI KORISTE PROSTITUCIJU NEKIH ŽENA!!!**

**TRGOVANJE ŽENAMA U SVRHU
SEKSUALNOG ISKORIŠTAVANJA:**

**KANAL PREMA PROSTITUCIJSKIM
SUSTAVIMA**

TRGOVANJE LJUDSKIM BIĆIMA...

Prema Palermo Protokolu:

- Trgovanje ljudima uvijek uključuje vrbovanje ili transport osobe preko kontinenata, dražava, regija ili gradova, sa ciljem iskorištavanja osobe nje/njega ili stjecanja profita od nje/njega ili njezinih/njegovih ‘usluga’ (seksualnih, radnih, ropskih, prosjačenja, uzimanja organa, itd.).

United Nations Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children (2000)

TRGOVANJE LJUDSKIM BIĆIMA...

- Hrani sisteme iskorištavanja
- Je **simptom naše tolerancije za eksploatacijske sisteme**, uključujući i sistem prostitucije
- Postoji jer je iskorištavanje **profitabilno!**
- **Kako bi ga se zaustavilo, hitno treba sagledati temeljne uzroke trgovanja ljudima:** seksualno iskorištavanje i prostituciju, radno iskorištavanje i druga.

JESTE LI ZNALI DA...

- Zarada na žrtvama trgovanja ljudima iznosi 31.6 milijardi dolara
- Zarada na žrtvama seksualnog iskorištavanja iznosi 27.8 milijardi dolara

Europol May 2007



JESTE LI ZNALI DA...

- Žene su žrtve u više od 80% slučajeva trgovanja ljudima
- 79% identificiranog trgovanja ljudima je u svrhu seksualnog iskorištavanja
- Žene čine 85% žrtava trgovanja ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja

UNODC 2009 Global Report on Trafficking in Persons, and UNODC Preliminary findings of the human trafficking database (2003)

TRGOVANJE ŽENAMA IMA VEZE S PROSTITUCIJOM

Tolerirajući prostitucijske sisteme mi podržavamo trgovce ljudima i organizirani kriminal!

SVI OBLICI PROSTITUCIJE SU KRŠENJE LJUDSKIH PRAVA!



- 18 od 27 država članica EU su ratificale **UN Konvenciju iz 1949 o suzbijanju trgovanja osobama i iskorištavanja prostitucije drugih.**

Među njima je i Hrvatska...

EUROPSKI ŽENSKI LOBI - EWL: DEMOKRATSKI GLAS ŽENA NA RAZINI EUROPE

- Najveća krovna organizacija ženskih udruženja u EU
- Promovira ženska prava i rodnu ravnopravnost u Europi
- Članstvo u svih 27 EU država članica i 3 države kandidatkinje, te 21 europske asocijacije
- Predstavlja više od 2500 ženskih organizacija

EWL - ABOLICIONISTIČKI PRINCIPI

Prostitucija žena i djevojaka predstavlja **temeljno kršenje ženskih ljudskih prava** i teški oblik **muškog nasilja nad ženama**.

Tolerancija za prostitucijske sisteme EU i njezinih članica dozvoljava **muško korištenje i kontrolu nad ženskim tijelima i seksualnošću**, te hrani trgovanje ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja.

Opstanak prostitucijskih sistema u državama članicama EU ilustrira **neuspjeh na razini Europe da se dosegne rodna ravnopravnost i promoviraju ženska prava**.

**EWL KAMPAŃA
‘ZAJEDNO ZA EUROPĘ
BEZ PROSTITUCJI’**

DA BISMO OSTVARILI SVIJET BEZ PROSTITUCIJE, TREBAMO...

- **Podizati javnu svijest**, otvoriti prostor za rasprave i pitanja, razmjenjivati, učiti više o tome što prostitucija u realnosti jest.
- **Podržavati žene** koje su preživjele prostituciju i učiniti da se njihov glas čuje!
- **Uključiti muškarce koji nisu korisnici prostitucije** i promijeniti pritisak vršnjaka u pozitivne stavove prema ravnopravnosti i poštivanju ženskih prava!
- **Trebamo društvenu i političku promjenu!**

SLUŠAJTE GLASOVE ŽENA KOJE SU PREŽIVJELE PROSTITUCIJU

- Koristite '**Not for sale**' kao oruđe za podizanje svijesti i lobiranje
- Neka vas inspiriraju žene koje su preživjele:
 - Angel K
www.survivingprostitutionandaddiction.blogspot.com
 - Rebecca Mott -<http://en.wordpress.com/tag/rebecca-mott/>
 - Svjedočanstva žena koje su preživjele na web stranicama kampanji: Demand Change (www.demandchange.org.uk, UK),
 - End Prostitution Now (www.endprostitutionnow.org, Scotland), te stranica s podacima: www.prostitutionresearch.com